

Lezing Sarnami: Herkomst en inhoud Emancipatie en cultuurpolitiek

Powerpoint presentatie drs. R.M. Marhé
Nijmegen, 15 oktober 2016

Sab koi ke ham svagat karila!

Sarnami, moedertaal van ongeveer
160.000 Hindostanen in Nederland

en ongeveer 170.000 Hindostanen in Suriname.

Wat is taal?

Videofragment 1:
Hoe klinkt het Sarnami?
Pavan en Rayen

Meegenomen talen uit India

- Hindustani | Bhojpuri | Avadhi

ई हमार घर है। हिया हम आपन माई-बाप के साथे रहिला।
हमलोग दूई माई और दूई बहिन बाटी। हमार मइवन बड़का है।

- Hindi | Sanskrit

- Urdu | Arabisch

ای ہمار گھر ہے۔ ہمایاں ہم آپن مائی باپ کے ساتھ رہی لا۔ ہم لوگ دوتی بھائی
اور دوتی بہن بائیں۔ ہمار بھئیوں بڑا ہیں۔ ہم چھوٹا بائی۔ ہمار بہن ہم سے چھوٹا

- Worteling in Suriname

INDIA

Hindostaanse roots

- Uttar Pradesh (U.P.)
- Bihar

Baba en Mai monument

Kenmerken van het Sarnami

- ◉ Bhojpuri en Avadhi samensmelting
- ◉ Sarnami is Suriname!
- ◉ Andere Surinaamse talen

*Aj ke **weerva** bahut **mooi** hai*

*Maiya abbe **doksi** ke gos banái.*

Kenmerken van het Sarnami (vervolg)

Bara, masala, chutney, karma, guru, avatar

Tramva, lekker, flatva, reisbureau.

Keukentaal: Ik heb de roti al gebele en de dal
gechhaunke. (NL)

Dogla, doni, chava, kankava, chutney. (Sarnami)

Kukru, tatay, riba, habara (habari-habara), paleti-paletta.
Flora en fauna: bitawiri, lantigrasi, pataka, kukuhi,
walapa. (Sranan)

Sarnami vs. Hindi/Urdu

Diglossie en onderwaardering

Wat zegt de taalwetenschap?

Alle talen zijn gelijkwaardig en zijn uniek van structuur

Alle talen zijn even mooi en het product van de intelligente en creatieve menselijke geest.

Ham bihan sahar jaike ego boek kinab (Sarnami)

Main kal shahar jakar ek pustak kharidunga. (Hindi)

Sarnami: Unieke kenmerken

Geaspireerde medeklinkers:

bát - bhát (gesprek, rijst)

Herhaalwoorden:

barka-barka,

Mooie-mooie:

(Ik heb gisteren mooie-mooie kleren gekocht.)

Echo-woorden:

Gor-or (voeten etc.), daru-aru (alcohol etc.), lota-sota (kruik)

Sarnami Internationaal

1834 - 1920

Sarnami en Hindi verhouden zich als Nederlands en Duits

Filmfragment 2: Afrikaans

Filmfragment 3: Rambilas

Sarnami, het zusje van Nederlands

Sarnami	Nederlands	Sanskriet/Latijn
naam	naam	nama/nomen
dant	tand	dantas/dentis
bhrata	broeder	bhratar/frater
madhar-...	moeder	matar/mater
pita	vader	pitar/pater
(beti)	dochter	duhitar/-
vidhva	weduwe	vidva/vidua

Indo-Germaanse talen

हिंदी

Devanagari schrift

Vervolg

Sarnami	Nederlands	Sanskriet/Latijn
sitara	ster	tara/stella
nava	nieuw	nava/novus
kendra	centrum	kendra/centrum
mare	moord	mrityu/mors
yoga	juk	yoga/iungo
sanp	serpent	sarpa/serpent
maddhim	midden	madhya/medius

Emancipatie

Eerste grammatica

Surinaamse bewustwording

Wetenschappelijke belangstelling

Immigratie-geschiedenis/massamoord 1902

Baba en Mai monumenten in drie landen

Officiële spelling

Proza, poëzie en toneel en Baithak Gana.

Ondergang?

Zuigkracht van het Nederlands
en Creoolse dominantie in Suriname

Discrepantie in prestige

Onwetendheid alom en misvattingen

Hindi uitdragers uit India en home grown

De rol van radio, televisie en Bollywood

Conclusie: Nederland hoort culturele identiteit van allochtonen
te versterken door hun talen te helpen beschermen.

Pauze!

Cultuurpolitiek

UNESCO: 21 Februari de Internationale Moedertaaldag.

Aanleiding: 1952 dodelijk protest in Oost-Pakistan (Bangladesh):
Urdu versus Bengaals.

De wereld telt ongeveer 200 landen en ongeveer 6000 talen.
Er verdwijnen talen en steeds meer talen zullen uitsterven.

Boodschap: Het in ere houden van de moedertaal leidt tot
meer bewustzijn en meer begrip tussen verschillende groepen.

Taal als belangrijke identiteitsfactor van een volk

Integratiepolitiek van Nederland is in
wezen assimilatie en eenrichtingsverkeer

Leidt tot ontworteling en vervreemding
van de eigen cultuur

*Filmfragment 4
Dilish en moeder*

Wat zegt de taalwetenschap over taalverwerving en meertaligheid?

Met het benutten van de taalgevoelige leeftijd (critical period) maak je je kind intelligenter.

Door de beheersing van meer talen leer je andere talen veel gemakkelijker.

Het leren van meerdere talen bevordert internationaal bewustzijn.

Hoe was het taalbeleid van de regering Van Agt

18

Ontwikkelen van een positief zelfconcept

Ontwikkelen van gevoelens van eigenwaarde, trots, wees jezelf en niet die andere

Respect voor anderen begint bij zelfrespect

Onderwijs legitimeert de thuisculturen

OALT & Arabisch, Turks, Hindi voor Starters (Studiehuis)

Filmfragment 5, Mauritius

Stellingen:

---

1. Sarnami bepaalt overwegend het gezicht van de Hindostaans-Surinaams-Nederlandse identiteit.
2. De assimilatiepolitiek van Nederland leidt tot wederzijds onbegrip, polarisatie, intolerantie...
3. Sarnami belemmert de ontwikkeling van een nationale Surinaamse identiteit.

Elke groep heeft belangrijke waarden aan Nederland te schenken

Integratiepolitiek van Nederland is eenrichtingsverkeer.
Miskennis van de eigen identiteit van etnische groepen
voedt wederzijds onbegrip en polarisatie: rol van politici,
...Marokkanen, meer of minder, rot op! Islam versus het Westen...

Integratie is niet slechts het lekkere eten
van allochtonen en andere leuke dingen

Hindostaanse inbreng: Een spirituele kijk op het leven,
Mahatma Gandhi en ahimsa; vegetarisme; gastvrijheid vs. individualisering;
VN: 21 juni als dag van de yoga geschenk van India aan de wereld...

Eenheid en verscheidenheid:
het scheppen van juiste menselijke verhoudingen

Twee fotofragmenten
(prikkeldraad-versperringen)

MINDSHAKES

Mooi se rahiye! Ram Ram | Namaste | Salám | Adab

Ká hál hai ?– Hoe gaat het?

Acchá ba'ti Het gaat goed

Kaise rahile? – Hoe is 't?

Tor nám ká hai? – Hoe heet je?

Hamár nám Henk/Marie hai – Ik heet Henk/Marie

Tú kahán rahe hai? – Waar woon je?

Ham Holland men rahila – Ik woon in Nederland

● *Twee fotofragmenten*

Dhanyabád! Dank u wel!

